

ни, рівність і непорушність прав, права людини на свободу і особисту недоторканість, на достатній рівень життя тощо [5]. Тому, на основі вищевикладеного хочемо зробити висновок про те, що, на наш погляд, на порядку денному серед основних напрямів розвитку сучасної юридичної науки повинно стати дослідження саме реального стану захищеності та здійснення основоположних прав людини, а також безпосереднє дослідження проблеми ефективності юридичних гарантій прав і свобод людини та громадянина.

Література:

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254>
2. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
3. Громадянське суспільство і права людини: / редкол. Ю. П. Битяк, І. В. Яковюк, Г. В. Чапала. Харків. НДІ держ. буд-ва та місц. Самоврядування. 2010. 251 с.
4. Міжнародний пакт про громадянські й політичні права. від 16.12.66 Генеральною Асамблеєю ООН. Документ ООН А/RES/2200 А (XXI). URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. Прийнято 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН. Документ ООН А/RES/2200 А (XXI). Статус Пакту (995 і 17).

Ляшенко А.С.,

курсант факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Сердюк Л.М.,

доцент кафедри

теорії та історії держави і права Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

кандидат юридичних наук, доцент

ЕВОЛЮЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ ПОГЛЯД

Перш за все, необхідно визначитися з питанням про те, які права має людина? На сьогоднішній день можливості, якими володіє людина, є досить різноманітними, а міжнародні правові акти з прав людини, зокрема, і Конве-

нція про захист прав людини і основоположних свобод, охоплюють широкий спектр різних можливостей. Через це будемо розглядати права людини у тому хронологічному порядку, в якому вони з'являлись і були визнані світовою спільнотою.

Права першого покоління – в основі їх виникнення лежало політичне міркування людей. З погляду хронології, права цієї категорії почали формуватися у XVII-XVIII століттях. Люди поступово стали визнавати той факт, що існують ті речі, які всемогутня держава не може вирішувати самостійно, а сам народ повинен брати участь у вирішенні питань, які безпосередньо торкаються його самого. Двома головними ідеями цього правового покоління були ідея особистої свободи, та ідея захисту людини від державного свавілля. Сьогодні ці права закріплено у Міжнародному Пакті про громадянські і політичні права та у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

До другого покоління відносять соціальні, економічні та культурні права. Як відзначав німецький драматург Бертольд Брехт - «Спочатку хліб, а мораль - потім». Ці слова досить чітко характеризують друге покоління, адже у ньому визначались основні життєві потреби людини. Ці можливості людини стали набувати все більшого міжнародного визнання внаслідок виникнення робітничого класу на початковому етапі індустріалізації, що призвело до появи нових вимог і нових уявлень про гідне життя. Людина починала усвідомлювати, що її гідність потребує більшого, ніж невтручання держави, що передбачене громадянськими та політичними правами. Сьогодні, ці права документально зафіксовані у Міжнародному Пакті про економічні, соціальні і культурні права, а також у Європейській Соціальній Хартії.

І хоча жодне з прав, закріплених у Загальній Декларації прав людини, не ставилося під сумнів за понад 60 років її існування, для прояснення та подальшого розвитку деяких базових концепцій, закладених у цей оригінальний документ були укладені нові угоди та документи. В них, зокрема, були зафіксовані колективні права людей, які відносять до третього покоління.

Отже, процес становлення прав людини займав доволі тривалий проміжок часу. Проте людство домоглося їх максимального утвердження міжнародною спільнотою, що надає людині можливість гідного існування у сучасному цивілізованому світі .

Література:

1. Стаття «Еволюція прав людини» URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass/the-evolution-of-human-rights>
2. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text